Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecătorul Olga Boțan
Dosarul nr.2r-1457/25 /2-25069420-02-2r-23072025/

D E C I Z I E
Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Centru

22 septembrie 2025 mun. Chișinău
În componenţă:
Preşedintele completului, judecătorul Valeriu Arhip
Judecătorii Diana Corlăteanu și Nicolae Ghedrovici

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de ÎMGFL nr. 22 din Chișinău (în procedura falimentului), împotriva Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 iunie 2025, prin care a fost restituită cererea de chemare în judecată înaintată de ÎMGFL nr. 22 din Chișinău (în procedura falimentului) împotriva lui Topal Constantin privind încasarea datoriei compensarea cheltuielilor de judecată,-

c o n s t a t ă:

Circumstanțele cauzei:

La data de 13 mai 2025, ÎMGFL nr. 22 din Chișinău (în procedura falimentului) s-a adresat în instanță cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Constantin Topal, prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului a datoriei pentru consumul serviciilor locativ-comunale și anume pentru consumul energiei termice, acumulate în perioada septembrie 2022 – 01.08.2024, în sumă de 7 110,21 lei, acumulată pe contul ap. 95 din str. Albișoara 16, mun. Chișinău și compensarea cheltuielilor de judecată.

Totodată, prin cererea de chemare în judecată, reclamanta a solicitat scutirea sau după caz, amânarea/eșalonarea plății taxei de timbru în sumă de 200 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20.05.2025, s-a amânat pentru ÎMGFL nr. 22 din Chișinău (în procedura falimentului), plata taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată, până la adoptarea hotărârii judecătorești. S-a respins cererea depusă de potențiala reclamantă ÎMGFL nr. 22 din Chișinău (în procedura falimentului) cu privire la scutirea, amânarea taxei de timbru, ca neîntemeiată. Nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, înaintate de ÎMGFL nr. 22 din Chișinău (în procedura falimentului), acordându-i potențialului reclamant un termen de 7 zile de la data recepționării încheierii în cauză, pentru prezentarea dovezii d eplată a taxei de timbru.

Poziția primei instanțe:

Prin încheierea judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 iunie 2025, s-a restiutit acțiunea înaintată de ÎMGFL nr. 22 din Chișinău (în procedura falimentului) împotriva lui Topal Constantin privind încasarea datoriei compensarea cheltuielilor de

judecată, pe motivul neînlăturării neajunsurilor indicate de instanță în încheierea din 20.05.2025.

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 iunie 2025, la data de 08.07.2025, ÎMGFL nr. 22 din Chișinău (în procedura falimentului) a contestat-o recurs, solicitând admiterea acestuia și casarea încheierii instanței de fond ca fiind neîntemeiată.

Argumentele părților în instanța de recurs:

În motivarea recursului, recurentul a indicat că, instanța de fond a adoptat o soluție pripită cu privire la restituirea cererii de chemare în judecată, luînd în consideraţie că în cererea de chemare în judecată, au fost indicate temeiurile privind scutirea/amînarea/ eşalonarea plăţii taxei de timbru.

Astfel, ÎMGFL nr.22 din Chişinău (în procedura falimentului), a anexat încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) nr. 2i-330/18 din 01 octombrie 2018, prin care s-a dispus trecerea în procedura falimentului a ÎMGFL nr. 22 din mun. Chişinău, fiind în incapacitate de plată a creanţelor existente. Prin urmare, se atestă prezenţa circumstanţelor care fac posibilă scutirea/amânarea/eşalonarea ÎMGFL nr.22 din Chişinău, în procedura falimentului de la plata taxei de timbru.

Susține recurenta că, scutirea, amânarea sau eşalonarea de la plata taxei de timbru, este un drept a instanţei de judecată, dictat de capacitatea reală a justiţiabilului de a achita taxa de timbru în sumă de 200 lei, capacitate care urmează a fi apreciată de către instanţă în funcţie de situaţia materială şi de probele prezentate în acest sens.

Învederează că, taxa de timbru în sumă de 200 lei, cu toate că nu este impunătoare/ exagerată, plata acesteia pune în pericol situaţia financiară a reclamantului, or ÎMGFL nr.22 din Chişinău (în procedura falimentului) nu depune doar o singură cererea de chemare în judecată, ci într-un număr destul de mare, pentru o întreprindere insolvabilă.

Corespunzător, notează că, situaţia financiară a ÎMGFL nr.22 din Chişinău este foarte precară, iar consumatorii finali continuă acumularea de noi datorii, pe care ÎMGFL nr.22 din Chişinău în procedura falimentului urmează să le recupereze.

Din considerentele enunțate, solicită casarea încheierii primei instanțe și remiterea cauzei în prima instanță pentru rejudecare, la etapa primirii cererii.

Termenul de declarare a recursului:

Potrivit art.425 CPC al RM, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul notează că, încheierea contestată a fost emisă la data de 12 iunie 2025, fiind comunicată recurentei la data de 04.07.2025 (f.d.14), iar recursul a fost înaintat la data de 08.07.2025 (f.d.15).

Prin urmare, Colegiul constată că, recursul împotriva încheierii nominalizate, a fost depus în termenul legal prevăzut de art.425 CPC.

Aprecierea instanței de recurs:

Verificând legalitatea încheierii judecătorești contestate, în cumul cu actele anexate și argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul conchide că, recursul este întemeiat şi urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanţei de fond, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.424 alin. (1) CPC, curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În concordanţă cu prevederile art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni, într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În corespundere cu prevederile art.427 lit. c) CPC, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluţionând prin decizie problema respectivă.

În conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţa de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

În temeiul prevederilor art.32 alin.(1) CPC, nimeni nu poate fi lipsit, fără consimţământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanţă sau de judecătorii în a căror competenţă cauza respectivă este dată prin lege, cu excepţia cazurilor expres stabilite de prezentul cod.

În acord cu art. 9 alin. (1) şi (2) CPC, instanţei judecătoreşti îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfăşurarea procesului, ale cărui limite şi al cărui conţinut sânt stabilite de prezentul cod şi de alte legi.

În conformitate cu art. 32 alin.(1) CPC, nimeni nu poate fi lipsit, fără consimţământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanţă sau de judecătorii în a căror competenţă cauza respectivă este dată prin lege, cu excepţia cazurilor expres stabilite de prezentul cod.

Cu referire la caz, Completul de judecată reține că, la data de 13.05.2025, reclamanta ÎMGFL nr. 22 din mun. Chișinău a promovat în instanță prezenta cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat încasarea în beneficiul său, a datoriei la serviciile comunale, din contul pârâtului Topal Constantin, în sumă de 7 110,21 lei și compensarea cheltuielilor de judecată. Concomitent, reclamanta a solicitat scutirea/ amânarea/eșalonarea plății taxei de timbru în sumă de 200 lei, invocând în acest sens prevederile art. 86 alin. (2) CPC.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 20.05.2025, s-a amânat pentru reclamanta ÎMGFL nr. 22 (în procedura falimentului) plata taxei de stat pentru depunerea acțiunii în instanță, fiind respinsă cererea de scutire/amânare/eșalonare de la plata taxei de timbru în sum de 200 lei. Nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, acordând reclamantei un termen de 7 zile pentru înlăturarea neajunsurilor, și anume pentru prezentarea dovezii achitării taxei de timbru în sumă de 200 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 iunie 2025, cererea de chemare în judecată depusă de ÎMGFL nr. 22 din Chișinău (în procedura falimentului) împotriva lui Topal Constantin privind încasarea datoriei compensarea cheltuielilor de judecată a fost restituită, pe motivul neînlăturării neajunsurilor indicate în încheierea din 20.05.2025.

Raportând la caz, cadrul legal aplicabil cauzei, Colegiul consideră că, cererea de recurs este întemeiată, urmând a fi admisă, din motivele ce succed.

Colegiul remarcă că, în virtutea art. 2 din Legea taxei de stat nr. 213/2023, (1) Taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, de la persoanele fizice și juridice pentru intentarea unui proces judiciar civil, de contencios administrativ, precum și pentru fiecare contestație împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenționale atât în primă instanță, cât și în căile de atac. (2) Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eșalonare, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege. Suma de bani plătită ca taxă de timbru nu se restituie și nici nu se compensează din contul părții care a pierdut procesul. *[Art.2 al.(2) textul „Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eșalonare, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.” și textul „și nici nu se compensează din contul părții care a pierdut procesul” declarat neconstituțional prin HCC20 din 26.09.24, MO423-426/10.10.24 art.155; în vigoare 26.09.24]*. (3) Prin derogare de la alin. (1), nu se percepe taxă de timbru de la autoritățile și instituțiile publice în acțiunile care au ca obiect încasarea unor sume de bani la bugetul de stat. (4) Taxa de timbru constituie 200 de lei.

În acord cu art. 85 alin. (1) CPC, scutirile de taxa de stat și/sau de taxa de timbru sunt prevăzute în pct. 1 al anexei nr. 2 la Legea taxei de stat nr. 213/2023 *[Art.85 al.(1) în redacția LP114 din 22.05.25, MO320/18.06.25 art.350; în vigoare 18.06.25]* (4) În funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat ori a unei părți a acesteia și/sau de plata taxei de timbru, atât în primă instanță, cât și în cazul exercitării căilor de atac. *[Art.85 al.(4) în redacția LP114 din 22.05.25, MO320/18.06.25 art.350; în vigoare 18.06.25]*.

În acord cu art. 5 din Legea taxei de stat nr.213 din 31.07.2023, scutirile de taxa de stat și de taxa de timbru sunt expuse în anexa nr. 2. *[Art.5 al. 1 unic devine al.(1) prin LP114 din 22.05.25, MO320/18.06.25 art.350; în vigoare 18.06.25]* (2) În funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat ori a unei părți a acesteia și/sau de plata taxei de timbru pentru intentarea unui proces judiciar civil, a unui proces de contencios administrativ, pentru fiecare contestație împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenționale, precum și pentru fiecare cerere privind contestarea actelor de executare sau acțiunilor/inacțiunii executorului judecătoresc, atât în primă instanță, cât și în cazul exercitării căilor de atac. *[Art.5 al.(2) introdus prin LP114 din 22.05.25,*

MO320/18.06.25 art.350; în vigoare 18.06.25].

Totodată, Completul de judecată consideră necesar de a menționa că, în conformitate cu reglementările exprese, statuate la art. 86 CPC, (1) Judecătorul (instanța judecătorească), până la acceptarea cererii de chemare în judecată, soluționează cererile părților privind amânarea ori eșalonarea plății taxei de stat și/sau a taxei de timbru, ținând cont de situația lor materială și de probele prezentate în acest sens. Dacă reclamantul nu a plătit în termenul stabilit taxa de stat și/sau taxa de timbru, instanța judecătorească scoate cererea de pe rol. (2) *Persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate, la introducerea în instanţa de judecată a acţiunilor de urmărire a creanţelor debitoare, de anulare a actelor juridice fictive sau frauduloase, a garanţiilor acordate, a tranzacţiilor încheiate şi a actelor de transfer de proprietate, precum şi la atacarea hotărîrilor judecătoreşti adoptate pe marginea acestor litigii, plătesc taxa de stat* ***și taxa de timbru după examinarea cauzei****, dar nu mai tîrziu de 6 luni din data adoptării de către instanţa de judecată a hotărîrii.*

La acest capitol, instanța de recurs atestă că, prin Hotărârea Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2017, s-a dispus intentarea procesului de insolvabilitate față de ÎMGFL nr. 22 din mun. Chișinău, iar prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 01 octombrie 2018, s-a dispus trecerea în procedura falimentului a ÎMGFL nr. 22, în vederea lichidării patrimoniului și distribuirii produsului rezultat, fiind numit în calitate de lichidator, administratorul autorizat, Purcel Viorel.

Colegiul remarcă, că prin cererea de chemare în judecată, ÎMGFL nr. 22 în procedura falimentului, a solicitat scutirea/amânarea sau eșalonarea plății taxei de stat și a taxei de timbru, iar prin încheierea din 20 mai 2025, instanța de fond a admis parțial solicitarea potențialei reclamante, amânând pentru aceasta plata taxei de stat la depunerea acțiunii, cu respingerea solicitării de scutire/amânare/eșalonare a plății taxei de timbru.

În acest context, luând în considerație prevederile art. 85 alin. (4) CPC, care reglementează scutirile de taxă de stat și/sau de taxă de timbru, Colegiul menționează că, la caz, acestea nu sânt aplicabile.

Totodată, reieșind din circumstanțele de fapt, constatate supra, și anume aflarea reclamantei ÎMGFL nr. 22 din mun. Chișinău în procedura falimentului simplificat, prin raportare la prevederile art. 86 alin. (2) CPC, potrivit cărora, persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate, la introducerea în instanţa de judecată a acţiunilor de urmărire a creanţelor debitoare, de anulare a actelor juridice fictive sau frauduloase, a garanţiilor acordate, a tranzacţiilor încheiate şi a actelor de transfer de proprietate, precum şi la atacarea hotărîrilor judecătoreşti adoptate pe marginea acestor litigii, plătesc taxa de stat **și taxa de timbru după examinarea cauzei**, dar nu mai tîrziu de 6 luni din data adoptării de către instanţa de judecată a hotărîrii, Colegiul consideră eronată și neîntemeiată poziția primei instanțe cu privire la respingerea cererii de amânare a plății taxei de timbru a reclamantei ÎMGFL nr. 22 din mun. Chișinău (în procedura falimentului), la depunerea prezentei acțiuni.

Din considerentele expuse, Completul de judecată ajunge la concluzia de a admite cererea de recurs depusă de ÎMGFL nr. 22 din mun. Chișinău (în procedura falimentului), a casa încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 25 mai 2025, în partea prin care s-a respins cererea reclamantei ÎMGFL nr. 22 din mun. Chișinău privind amânarea plății taxei de timbru și încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 iunie 2025, prin care cererea de chemare în judecată înaintată de ÎMGFL nr. 22 din Chișinău (în procedura falimentului) împotriva lui Topal Constantin privind încasarea datoriei compensarea cheltuielilor de judecată a fost restituită, soluţionînd prin decizie problema respectivă, fiind admisă cererea de amânare a plății taxei de timbru la depunerea prezentei acțiuni de către ÎMGFL nr. 22 din mun. Chișinău (în procedura falimentului), cauza fiind remisă în prima instanță, pentru examinare în fond.

În conformitate prevederile art. 427 lit. c) şi 428 CPC, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,-

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de ÎMGFL nr. 22 din mun. Chișinău (în procedura falimentului).

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 25 mai 2025, în partea prin care s-a respins cererea reclamantei ÎMGFL nr. 22 din mun. Chișinău (în procedura falimentului) privind amânarea plății taxei de timbru și în această parte se pronunță o nouă încheiere, prin care:

Se admite cererea de amânare a plății taxei de timbru în sumă de 200,00 lei, la depunerea cererii de chemare în judecată de către ÎMGFL nr. 22 din Chișinău (în procedura falimentului) împotriva lui Topal Constantin privind încasarea datoriei compensarea cheltuielilor de judecată, după examinarea cauzei, dar nu mai târziu de 6 luni din data adoptării de către instanța de judecată a hotărârii.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 iunie 2025, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată, depusă de ÎMGFL nr. 22 din Chișinău (în procedura falimentului) împotriva ÎMGFL nr. 22 din Chișinău (în procedura falimentului) împotriva lui Topal Constantin privind încasarea datoriei compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei în aceeași instanță de judecată, în acelaşi complet de judecată, pentru examinare în fond.

Decizia este irevocabilă de la momentul emiterii.

Preşedintele completului,
judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii Diana Corlăteanu

Nicolae Ghedrovici